

Opgørelse over ministeriernes energiforbrug i 2013

3. februar 2015
Center for Bygninger

Indledning

Klima-, Energi- og Bygningsudvalget har den 30. september 2014 modtaget en orientering med en opgørelse over statens samlede energiforbrug i 2013, i henhold til § 16 i cirkulære om energieffektivitet i statens institutioner. Af orienteringen fremgår det, at udvalget vil få fremsendt et notat med forbrugstal for de respektive ministerier, når forbrugstallene er nærmere analyseret.

Af orienteringen af 30. september fremgår det yderligere, at klima-, energi- og bygningsministeren vil indkalde de ministerier, der har et stort energiforbrug og endnu er et stykke vej fra at indfri energisparemålet, til særskilte drøftelser.

Dette notat indeholder en opgørelse over de enkelte ministeriers energiforbrug for 2013 på baggrund af ministeriernes egne indberetninger til databasen "Energibesparelser i Staten." Yderligere gør notatet kort status for drøftelserne med de særligt energiforbrugende ministerier.

Baggrund

Det fremgår af cirkulære nr. 9477 af 2. juli 2014 om energieffektivitet i statens institutioner, at ministeriernes energiforbrug i 2020 skal være reduceret med minimum 14 pct. ift. energiforbruget i 2006. Cirkulæret bidrager til udmøntning af EU's Energieffektiviseringsdirektiv.

Statens og ministeriernes energiforbrug opgøres på baggrund af ministeriernes egne indberetninger, jf. § 8 i cirkulæret. Således har hvert enkelt ministerområde ansvaret for at indberette deres energi- og vandforbrug til databasen "Energibesparelser i Staten" (EiS) mindst en gang årligt inden den 1. juni det følgende år.

Statens energiforbrug i 2013

Af nedenstående tabel fremgår de respektive ministeriers energiforbrug for 2013. Tabellen baserer sig på det samme dataudtræk, som lå til grund for orienteringen af Klima-, Energi- og Bygningsudvalget d. 30. september 2014. Finansministeriets data er dog korrigeret som følge af en gennemgang af ministeriets indberetning. Dette betyder også, at beregningen af energibesparelser realiseret i staten som hele er korrigeret fra en samlet reduktion på 1,8 pct. til en samlet reduktion på 2,1 pct. i 2013. ift. 2006.

For Forsvarsministeriet anvendes der tal fra 2012. Dette skyldes usikkerhed omkring datagrundlaget som følge af inddragelsen af et væsentligt antal nye energimålere, som tidligere ikke har været en del af ministeriets opgørelse og dermed ikke er inkluderet i baseline (2006). Der pågår et arbejde i Forsvarsministeriet med at sikre den tilstrækkelige kvalitet i indberet-

ningen fremadrettet, herunder tilbageførsel af de lokaliserede målere til baseline.

For de øvrige ministeriers vedkommende er der i begrænset omfang anvendt data for 2012. Dette skyldes manglende indberetning af et mindre antal målere, der udgør 2,23 pct. af det samlede energiforbrug (Forsvarsministeriets data indgår ikke i dette tal).

Ministerium	Elforbrug 2013 (kWh)	Varmeforbrug 2013 (kWh)	Ændring i energiforbrug i forhold til 2006 (pct.)	Ændring i energiforbrug pr. kvadratmeter i forhold til 2006 (pct.)	Ændring i energiforbrug pr. medarbejder i forhold til 2006 (pct.)
Beskæftigelsesministeriet	3.733.298	6.890.584	-12,5	-15,5	-21,8
Erhvervs- og Vækstministeriet*	7.395.279	5.674.963	8,1	22,6	9,9
Finansministeriet**	3.690.876	3.420.631	73,7	0,7	7,0
Forsvarsministeriet***	101.500.000	194.786.160	-19,9	-19,8	-18,6
Justitsministeriet	51.335.909	113.891.116	1,7	-0,1	6,0
Kirkeministeriet	337.176	1.738.228	-10,1	-8,8	-2,4
Klima-, Energi- og Bygningsministeriet	5.254.784	4.530.093	-15,6	-19,0	-26,1
Kulturministeriet	27.868.278	50.659.609	-9,6	-12,4	-13,7
Miljøministeriet	4.059.225	10.991.044	-23,0	-27,0	-10,7
Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter****	165.988	458.549	N/A	N/A	N/A
Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold	2.158.746	3.370.648	-29,9	-24,1	-28,9
Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri	6.533.346	6.826.825	-44,1	-32,7	-48,1
Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse	16.244.708	13.539.610	-17,3	-16,3	-14,1
Skatteministeriet	9.311.868	17.669.089	-25,4	-2,8	-12,5
Statsministeriet	226.518	342.562	-42,6	-42,6	-42,6
Transportministeriet	84.223.396	22.182.793	-14,1	-41,0	-20,5
Uddannelses- og Forskningsministeriet*****	271.935.436	470.454.519	8,9	0,6	-5,1
Udenrigsministeriet	3.568.875	3.996.782	-22,7	-22,8	-37,4
Undervisningsministeriet	151.403.405	378.159.260	5,6	-2,4	8,6
Økonomi- og Indenrigsministeriet	2.302.309	3.512.175	-17,8	-15,6	-4,7
Samlet forbrug for staten i 2013	753.249.420	1.313.095.240	-2,1	-7,1	-7,3

* Erhvervs- og Vækstministeriet har fra 2012-13 oplevet en markant stigning i energiforbruget. Ministeriet oplyser, at stigningen 2012-13 helt overvejende skyldes overflytning af aktiviteter fra Farvandsvæsenet til Søfartsstyrelsen under Erhvervs- og Vækstministeriet. Det fremgår af ministeriets indberetning for 2012, at ministeriets energiforbrug i perioden 2006-12 faldt med ca. 38 pct. Undersøgelser af muligheden for eventuel tilskrivning af de tilførte aktiviteter til ministeriets baseline pågår.

** Finansministeriet har i forbindelse med oprettelsen af Statens IT overtaget statens servere, som tidligere lå hos styrelser og institutioner. Energiforbruget til serverne kan ikke udskilles fra de tidligere institutioners energiforbrug. Derfor har Finansministeriet overtaget alt energiforbruget, som udgør en betydelig del af ministeriets elforbrug. Ligeledes har ministeriet på

grund af ressortændringer øget sit medarbejderantal med cirka 80 pct. og sit kontorareal med cirka 66 pct. i perioden, hvilket tillige er medvirkende til at energiforbruget er steget. Finansministeriet oplyser, at de i forbindelse med gennemgang af data har lokaliseret en væsentlig fejl i de data, der var indberettet i september 2014. Derfor er et korrigeret dataudtræk lagt til grund for opgørelsen af Finansministeriets energiforbrug.

*** For Forsvarsministeriet er 2012-tallene fremskrevet grundet usikkerhed omkring datagrundlaget, som skyldes inddragelsen af et væsentligt antal nye energimålere, som ikke tilsvarende er inkluderet i baseline.

**** MBBL er etableret i oktober 2011 og kan derfor ikke sammenlignes med 2006.

***** Uddannelses- og Forskningsministeriet har i perioden 2006-2013 oplevet omfattende ressortændringer, inklusive overførsel af betydelige institutionsområder, samt af sammenlægninger mv. mellem videregående uddannelsesinstitutioner. På den baggrund er det ministeriets vurdering, at indberetningerne af energiforbrug, m² mv. på ministeriets ressortområde ikke i alle tilfælde er fuldstændige. Der har desuden været en væsentlig aktivitetsstigning på de videregående uddannelsesinstitutioner i perioden. Uddannelses- og Forskningsministeriet har på den baggrund anmodet de videregående uddannelsesinstitutioner om at kvalitetssikre indberetningerne i databasen, således at der sikres opdaterede og kvalitetssikrede indberetninger fra 2013 og frem.

Sammenligning med energiforbruget i 2006

På baggrund af de indberettede data ses det, at der samlet er sket en reduktion af statens energiforbrug på 2,1 pct. i perioden 2006-2013. Opgørelsen viser yderligere, at de fleste ministerier har god fremdrift i arbejdet med at reducere deres energiforbrug, mens andre ministerier endnu har et stykke vej for at nå energisparemålet.

Opgøres forbrug pr. medarbejder, ses en reduktion i energiforbruget på 7,3 pct. i perioden 2006-2013. Endvidere ses det, at der er sket en reduktion af energiforbruget pr. kvadratmeter på 7,1 pct.

Forskelle i udviklingen af energiforbruget fra 2006 til 2013 ministerierne imellem kan tilskrives flere forhold.

For det første er der som følge af strukturreformen i 2007 tilgået staten en del nye institutioner, som ikke tidligere nødvendigvis har opgjort deres energiforbrug. Disse data kan derfor være vanskelige eller umulige at fremskaffe og dermed inddrage i opgørelsens baseline fra 2006. For det andet omfatter cirkulæret fra 2014 flere institutioner end det oprindelige cirkulære fra 2005, idet bl.a. selvejende institutioner er omfattet af de to seneste cirkulærer. For det tredje sker der løbende ændringer i omfang og karakter af ministeriernes aktiviteter. Dette afspejler sig i ministeriernes energibehov og bidrager desuden til at vanskeliggøre opgørelsen af forbrugsdata.

Styrket indsats i særligt energiforbrugende ministerier

Der er i forlængelse af orienteringen til Klima-, Energi- og Bygningsudvalget den 30. september 2014 taget initiativ til nedsættelse af en arbejdsgruppe med deltagelse af Forsvarsministeriet, Uddannelses- og Forskningsministeriet og Undervisningsministeriet. I arbejdsgruppen deltager desuden Bygningsstyrelsen.

Arbejdsgruppen er sammensat af de tre ovennævnte ministerier, idet de er brugere af en kompleks og omfattende bygningsmasse, som samlet står for ca. 75 pct. af statens samlede energiforbrug. Sammensætningen af arbejdsgruppen skal dermed ikke ses som et udtryk for, at de pågældende ministerier ikke leverer en tilfredsstillende indsats på energibesparelsesområdet,

men at disse ministerier har særlige forhold, som kræver en målrettet indsats.

Hovedfokus for arbejdsgruppen er at sikre en øget datakvalitet i indberetningerne af ministeriernes energiforbrug. Herunder skal det sikres, at de årlige indberetninger af energiforbruget omfatter så mange målere, som det er teknisk muligt, samt at målere der er lokaliseret efter 2006 også omfattes bedst muligt af opgørelsens baseline.

Datakvalitet

Med henblik på at sikre øget datakvalitet vil en række initiativer med forankring i arbejdsgruppen blive foranstaltet i den kommende periode. For Forsvarsministeriets vedkommende vil der blandt andet blive iværksat en undersøgelse af samtlige indkomne årsopgørelser for el for året 2006 for på den måde at klarlægge det totale elforbrug i 2006, som er baseline.

For Undervisningsministeriets vedkommende vil der pågå en indsats for at validere baseline (2006). Her ligger en særlig udfordring i, at ministeriet i forbindelse med strukturreformen har overtaget en lang række tidligere amtslige institutioner uden selvstændig økonomi og uden selvstændigt ansvar for energiforbrug, herunder finansiering af disse forsyningsudgifter. Herudover vil ministeriet som led i den ovennævnte styrkede vejledningsindsats også tydeliggøre institutionernes ansvar for at sikre korrekt indberetning til databasen.

Uddannelses- og Forskningsministeriet oplyser, at Styrelsen for Videregående Uddannelser med henblik på at sikre kvaliteten af institutionernes indberetninger af energiforbrug i begyndelsen af 2015 har anmodet institutionerne om at kvalitetssikre indberetningerne i databasen, således at der sikres opdaterede og kvalitetssikrede indberetninger fra 2013 og frem af de videregående uddannelsesinstitutioners energiforbrug.

Målopfyldelse

Med henblik på at styrke indsatsen for at realisere energibesparelser i de tre ministeriers bygninger, er der ligeledes planlagt særlige tiltag i den kommende periode. For Forsvarsministeriets vedkommende implementeres energiledelse på Forsvarsministeriets tre flyvestationer inden udgangen af 2015 som et første skridt på vejen mod at implementere energiledelse på de største etableringer inden udgangen af 2020.

Undervisningsministeriet vil i første omgang styrke institutionernes opmærksomhed på kravene til energibesparelser i staten gennem en øget vejledningsindsats. Ministeriet vil endvidere gennem dialog med institutionernes foreninger søge at finde repræsentanter fra sektoren, der kan indgå i dialog med Energistyrelsen om udarbejdelse af inspirationsmateriale om god praksis og forslag til energibesparende tiltag, der er meningsfulde for uddannelsesinstitutioner.

Uddannelses- og Forskningsministeriet oplyser, at Styrelsen for Videregående Uddannelser i begyndelsen af 2015 har fremhævet overfor de videregående uddannelsesinstitutioner, at de skal have fokus på løbende at begrænse energiforbruget. Uddannelses- og Forskningsministeriet vurderer desuden, at de videregående uddannelsesinstitutioner generelt har fokus på energieffektiviseringer. Eksempelvis har Københavns Universitet iværksat strategien Grøn Campus 2020, der indeholder mål for reduktion af energiforbruget pr. årsværk.

Fremadrettede initiativer

Arbejdet med at opnå energibesparelser i statens bygninger pågår løbende. Indsatsen er forankret i de respektive ministerier og understøttes af Energistyrelsen, herunder ved afholdelse af to årlige møder med de energiansvarlige i alle ministerier. Formålet er at udveksle erfaringer og drøfte fælles problemstillinger.

I 2015 vil Klima-, Energi- og Bygningsministeriet tage yderligere skridt, der skal understøtte målopfyldelsen på energibesparelsesområdet. Herunder kan fremhæves:

- Samarbejdet mellem ministeriernes energikontaktpersoner styrkes og forankres på et højere ledelsesniveau end hidtil.
- Udmøntning af en pulje på 500.000 kr. reserveret til understøttende aktiviteter, herunder information om energiledelse i staten og verificering af data eller andet relevant materiale.
- Lancering af et nyt, offentligt tilgængeligt værktøj til formidling og benchmarking af energiforbrug i offentlige institutioner.
- Konsolidering af samarbejdet mellem særligt energiforbrugende ministerier, Energistyrelsen og Bygningsstyrelsen med henblik på at løfte datakvaliteten og udveksle erfaringer med energieffektiviseringsindsatsen.

I 2016 skal der desuden gennemføres en evaluering af statens energispareindsats. Evalueringen har til hensigt at synliggøre hvorvidt ministerierne er på vej til at indfri deres forpligtelser, jf. cirkulære om energieffektivisering i statens institutioner.